บทที่ 18
เงินส่วนเกินและเงินปันผล
(SURPLUS AND DIVIDENDS)

ผู้ถือหุ้นของบริษัทประกันชีวิตก็เช่นเดียวกับผู้ถือหุ้นของบริษัททั่ว ๆ ไป ซึ่งย่อมหวังผลกำไรจากการดำเนินงานของบริษัท แม้ว่าหลักของการรับประกันชีวิตก็เพื่อช่วยสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้เอาประกันและการดำเนินงานของบริษัทย่อมมุ่งถึงประโยชน์ของผู้เอาประกันเป็นสำคัญก็ตาม แต่บริษัทก็ควรได้รับกำไรจากการดำเนินงานด้วยตามสมควร หน้าที่ของบริษัทอีกประการหนึ่ง นอกจากการรับประกันชีวิตก็คือการนำเงินสำรองประกันชีวิตของผู้เอาประกันซึ่งมีประมาณ ๙๐% ของหนี้สินของบริษัทและทรัพย์สินอื่นๆ ไปทำการลงทุนเพื่อให้เกิดดอกผลอย่างน้อยที่สุดให้ได้จำนวนพอกับดอกผลที่บริษัทสัญญาจะให้แก่ผู้เอาประกัน ดังนั้น บริษัทประกันชีวิตจึงต้องประกอบกิจการหลัก ๒ อย่างในขณะเดียวกัน คือ:—

๑. การรับประกันชีวิตโดยแท้ (Insurance Underwriting)

๒. การลงทุน (Investment)

การดำเนินงานด้านรับประกันชีวิตเป็นหน้าที่โดยตรงของบริษัท คือ บริษัทจะต้องรับประกันแต่ภัยที่มีลักษณะดี (Good Risk) เก็บเบี้ยประกันในอัตราที่สมควรโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมแก่ผู้เอาประกันและต้องไม่ขาดทุน คือ เบี้ยประกันอย่างน้อยที่สุดต้องมีจำนวนพอเพียงกับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินงานด้านรับประกันที่บริษัทจะต้องจ่ายในปีหนึ่ง ๆ ในด้านการลงทุน บริษัทจะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคง และได้ดอกผลพอกับดอกเบี้ยที่บริษัทสัญญาจะจ่ายแก่ผู้เอาประกัน และพอเป็นกำไรแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทอีกด้วย

กำไรสุทธิที่บริษัทได้จากการดำเนินงานประกันชีวิต และการลงทุนหลังจากที่ได้จ่ายส่วนหนึ่งไปเป็นเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นและผู้เอาประกันแล้ว จะเป็นเงินที่ช่วยสร้าง

ฐานะความมั่นคงของบริษัทซึ่งช่วยให้บริษัทสามารถขยายกิจการให้กว้างขวางยิ่งขึ้นได้ ถ้าการดำเนินงานของบริษัทขาดทุนส่วนหนึ่งของเงินทุนที่ชำระแล้วจะต้องถูกนำมาใช้ ถ้าขาดทุนมากจนเงินทุนที่ชำระแล้วมีไม่พอ บริษัทก็จะดำเนินการต่อไปไม่ได้ ดังนั้นในการลงทุนและการรับประกันชีวิต บริษัทต้องใช้ความสามารถและกระทำด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง (นโยบายการลงทุนของบริษัทเป็นอย่างไรจะกล่าวในบทว่าด้วยการลงทุน) เพราะการคำนวณเบี้ยประกันยังต้องอาศัยข้อสมมติฐาน (ดังกล่าวมาแล้ว) อยู่หลายประการ และเนื่องจากกรมธรรม์ประกันชีวิตเป็นสัญญาระยะยาว บริษัทมีความผูกพันที่จะจ่ายเงินประกันให้แก่ผู้เอาประกันเมื่อมีการเรียกร้องตามสัญญา บริษัทจึงต้องเก็บเงินสำรองไว้และนำไปลงทุนแสวงหาผลประโยชน์ต่อไป เบี้ยประกันที่บริษัทเก็บจะต้องมีจำนวนพอเพียงที่จะไม่ทำให้บริษัทขาดทุนจากการรับประกันชีวิตรายนั้น แต่บริษัทไม่อาจเก็บเบี้ยประกันสูงเกินควรเพื่อป้องกันการขาดทุน เพราะมีการแข่งขันลดเบี้ยประกันระหว่างบริษัทรับประกันชีวิต นอกจากนั้นแล้วถ้าอัตราเบี้ยประกันสูงเกินไป ประชาชนก็จะไม่ทำการประกันชีวิต ดังนั้นบริษัทจึงต้องคำนวณเบี้ยประกันให้ได้อัตราใกล้เคียงต่อความรับผิดชอบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กำไรของบริษัทจากการประกันชีวิตไม่ค่อยสูง หรือเปลี่ยนแปลงมากเช่นเดียวกับการค้าอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะข้อจำกัดในหลักการประกอบการประกันชีวิต และในการคำนวณเบี้ยประกันที่ว่าบริษัทไม่ควรหวังกำไรมากเกินไป หรือลดอัตราเบี้ยประกันเกินสมควรโดยยอมเสี่ยงกับการขาดทุน อย่างไรก็ดีบริษัทยังต้องเพิ่มอัตราเบี้ยประกันไว้ให้สูงขึ้นเพื่อในกรณีที่มีภัยเกิดขึ้นมากกว่าที่คาดไว้ อัตรามรณะ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการคำนวณเบี้ยประกันมาจากสมมติฐานและสถิติซึ่งอาจขาดความแน่นอนอยู่บ้าง แต่บริษัทสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้โดยเลือกรับประกันเฉพาะภัยที่ไม่มีความเสี่ยงภัยเกินกว่าอัตราปกติ เช่นกำหนดให้ผู้เอาประกันรับการตรวจโรคเสียก่อน และมีอายุไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ ส่วนจำนวนเงินที่เอาประกันก็ไม่ควรมากเกินสมควร เป็นต้น นอกจากนั้นบริษัทยังพยายามลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง บริษัทประกันชีวิตจึงไม่ค่อยประสบกับการขาดทุนในการดำเนินการประกันชีวิต เพราะมีความเสียหายเกิดขึ้นเกินกว่าที่คาดไว้

ในการคำนวณเบี้ยประกันบริษัทต้องใช้อัตรามรณะ อัตราค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าจะเป็นจริง และอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าที่คาดว่าจะได้รับจริง จำนวนเบี้ยประกันที่บริษัทได้รับมาในปีหนึ่งๆ ซึ่งเกินกว่าจำนวนค่าสินไหมทดแทน ค่าใช้จ่ายที่บริษัทจ่ายไปในระหว่างนั้นและเงินสำรองที่ต้องกันไว้เรียกว่า **"เงินส่วนเกิน"** (Surplus) ส่วนหนึ่งของเงินส่วนเกินจะถูกจ่ายคืนแก่ผู้เอาประกันเป็น **"เงินปันผล"** (Dividend) และบริษัทอาจกันเงินไว้อีกจำนวนหนึ่งเป็น **"เงินสำรองเพื่อเหตุฉุกเฉิน"** (Contingency Reserve)

เงินปันผล (Dividends)

คือเงินที่บริษัทจ่ายแก่ผู้เอาประกันชีวิตจากกำไรเมื่อสิ้นปี ซึ่งเท่ากับบริษัทคืนเงินที่ผู้เอาประกันจ่ายเป็นเบี้ยประกันเกินมาแก่บริษัทเมื่อต้นปี ส่วนเงินปันผลที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้น เป็นเงินที่บริษัทได้มาจากกำไรจากการลงทุน เงินปันผลที่บริษัทจ่ายแก่ผู้เอาประกัน แท้ที่จริงไม่ใช่จากกำไรของบริษัท แต่เป็นเงินที่บริษัทเรียกเกินจากผู้เอาประกันเพื่อความปลอดภัยของบริษัทหากมีความเสียหายเกิดขึ้นในระหว่างปีมากกว่าที่คาดไว้ ดังนั้นเมื่อไม่มีภัยพิเศษเกิดขึ้น บริษัทก็ต้องคืนเงินนั้นแก่ผู้เอาประกัน

เงินส่วนเกิน (Surplus)

คือทรัพย์สินของบริษัทที่มีมากกว่าหนี้สิน

ทรัพย์สิน		หนี้สิน	
Investments	๑๐๐	Reserves	๘๕
Cash	๕๐	Other Liabilities	๘๐
Other Assets	๒๕	Surplus	๑๐
	๑๗๕		๑๗๕

ในกรณีนี้ Surplus ของบริษัทก่อนที่จะจ่ายเป็นเงินปันผลเท่ากับ ๑๐ บาท

เงินส่วนเกินของบริษัทประกันชีวิต มีมูลมาจาก:-

๑. **อัตรามรณะ** คือ อัตรามรณะที่เกิดขึ้นจริง (Actual Mortality Rate) ในระหว่างปีหนึ่งน้อยกว่าอัตรามรณะที่ใช้ในการคำนวณเบี้ยประกัน (Assumed Mortality Rate)

๒. **ค่าใช้จ่าย** (Expenses หรือ Loading) คือ ค่าใช้จ่ายที่บริษัทจ่ายจริง (Actual Expense) ในปีหนึ่งน้อยกว่าที่บริษัทเก็บจากผู้เอาประกัน (Assumed Expense) ซึ่งรวมอยู่ในเบี้ยประกันขั้นต้น (Gross Premium) แล้ว

๓. **ดอกเบี้ย** (Interests) คือ บริษัทสามารถลงทุนในอัตราดอกเบี้ย (Actual Interest Rate) สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคำนวณเบี้ยประกัน(Assumed Interest Rate)

๔. **ทรัพย์สินที่มีค่าเพิ่มขึ้น** (Capital Gain) คือ ทรัพย์สินของบริษัทมีราคาซื้อขายจริง (Market value) สูงกว่าทุนราคาที่ปรากฏในบัญชี (Book value) หรือบริษัทขายทรัพย์สินได้กำไร

๕. **กำไรจากการเวนคืนกรมธรรม์** (Gain from Forfeitures) การกระทำใดที่ทำให้ทรัพย์สินของบริษัทเพิ่มขึ้นมากกว่าหนี้สิน หรือช่วยลดหนี้สินของบริษัทมากกว่าทรัพย์สินที่ลดลงจะก่อให้เกิดเงินส่วนเกินขึ้น เช่น ผู้เอาประกันที่ขอเลิกสัญญาโดยขอรับมูลค่าเงินสดนั้นแม้บริษัทต้องจ่ายเงินส่วนหนึ่งจากทรัพย์สินของบริษัท เพื่อคืนแก่ผู้เอาประกัน (Surrender Value) แต่บริษัทสามารถลดพันธะที่มีต่อผู้เอาประกันเพราะจำนวนเงินที่เอาประกันไว้ (Liability) มีมากกว่ามูลค่าเงินสด และในการขอรับมูลค่าเงินสดนั้น บริษัทจะคิดค่าธรรมเนียมหักจากมูลค่าเงินสดนั้น (Surrender Charge) เงินจำนวนนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของเงินส่วนเกิน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการเวนคืนกรมธรรม์ เพื่อขอรับเงินคืนในเวลาใดที่มูลค่าเงินสดมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเงินที่เอาประกันไว้เป็นการเพิ่มเงินส่วนเกิน

Gross Premiums+Actual Net Interest Earnings-Actual Expenses-Actual Cost of Insurance-Increase in Reserves=Gain or Loss for the period

การสลายตัวของเงินส่วนเกิน

เงินส่วนเกินของบริษัท อาจปรากฏเป็นรายการต่าง ๆ ในรายงานฐานะการเงินของบริษัท ดังนี้:-

๑. **Dividend Fluctuation Fund** ที่ปรากฏในช่องหนี้สินของงบดุล รายการนี้มิใช่เป็นหนี้สิน แต่เป็นเงินที่บริษัทกันไว้เพื่อเหตุการณ์อันไม่แน่นอน เกี่ยวแก่การเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ คือ บริษัทต้องเตรียมเงินสำรองไว้จำนวนหนึ่งเพื่อชดเชยการขาดทุน เนื่องจากราคาของหลักทรัพย์ที่ลงทุนลดลง

๒. **Divisible Surplus** คือ จำนวนเงินที่แบ่งไว้เพื่อจะจ่ายให้ผู้เอาประกันเป็นเงินปันผลในอนาคต และเมื่อบริษัทจัดสรรเป็นเงินปันผลเด็ดขาดตามกฎหมายเมื่อใดแล้วเงินจำนวนนั้นจะกลายเป็นหนี้สินของบริษัท หมดสภาพเป็นเงินส่วนเกินอีกต่อไป

๓. **Unassigned Surplus** คือ เงินที่บริษัทจัดเก็บไว้เพื่อเผชิญเหตุการณ์ไม่แน่นอนบางอย่างที่อาจเกิดขึ้นแก่บริษัท เช่น เพื่อไว้จ่ายเมื่อการเรียกร้องเกิดขึ้นตามสัญญา หรือใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เมื่อมีการรับประกันภัยรายใหม่เป็นต้น Unassinged Surplus นี้คือจำนวนแตกต่างระหว่าง Gross และ Divisible Surplus

ผลรวมของข้อ ๑,๒ และ ๓ ก็คือ **เงินส่วนเกินรวม** (Gross Surplus) แต่ผลรวมของข้อ ๑ และ ๓ ก็คือ **เงินส่วนเกินสุทธิ** (Net Surplus) บริษัทกันเงินก้อนหนึ่งไว้เรียกว่า **เงินส่วนเกินที่ยังมิได้แบ่ง** (Unassinged Surplus) เพื่อสำรองเงินปันผลไว้ในระหว่างปี เพื่อบริษัทสามารถจ่ายเงินปันผลได้แม้ปีนั้นมีกำไรลดลง ปัญหาที่ว่าบริษัทควรจ่ายเงินปันผลเท่าใด หรือควรเก็บเงินส่วนเกินไว้เพื่อขยายกิจการของบริษัทเท่าใด ขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัท แต่การจ่ายเงินปันผลจะต้องคำนึงถึงหลักความยุติธรรมที่ว่าผู้เอาประกันในภัยประเภทและขนาดเดียวกันไม่ควรรับเงินปันผลแตกต่างกัน และเงินปันผลนั้นต้องไม่มากจนเป็นเหตุให้บริษัทเดือดร้อน หรือไม่สามารถขยายกิจการได้ เงินปันผลที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันนี้ เท่ากับเป็นการลดค่าต้นทุนแห่งการประกันอย่างหนึ่งซึ่งสามารถดึงดูดใจผู้เอาประกันให้เห็นถึงประโยชน์ของการประกันชีวิตได้ประการหนึ่ง

เงินสำรองเพื่อเหตุฉุกเฉิน (Contingency Funds)

บริษัทต้องเตรียมเงินไว้จำนวนหนึ่งจากกำไรที่ได้จากการดำเนินงานเพื่อไว้ใช้จ่ายในเมื่อมีเหตุจำเป็น เช่น มีผู้เอาประกันถึงแก่มรณะมากกว่าที่คาด ถ้าบริษัทไม่มีเงินพิเศษเตรียมไว้ อาจประสบความล้มละลายเพราะไม่มีเงินจ่าย

เงินสำรองเพื่อเหตุฉุกเฉินมีเพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้ :-

๑. ในกรณีที่มีมรณะกรรมในหมู่สมาชิกมากกว่าที่คาดไว้ เช่น เพราะสงครามหรือโรคระบาด และ

๒. ในกรณีที่บริษัทประสบผลขาดทุนในการลงทุน และการเปลี่ยนแปลงในราคาหลักทรัพย์ที่บริษัทลงทุนไว้ เพราะเกิดเศรษฐกิจขึ้นบ้วน

นอกจากนี้แล้ว เงินสำรองเพื่อเหตุฉุกเฉินนี้ยังมีประโยชน์อย่างอื่น ดังในกรณีที่เบี้ยประกันที่เก็บมาไม่พอเพื่อค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อาจเป็นเพราะบริษัทคาดไม่ถึงหรือเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย เงินสำรองชนิดนี้มีความสำคัญอย่างมากสำหรับบริษัทประกันชีวิต เพื่อบริษัทสามารถเผชิญต่อความรับผิดตามสัญญา จึงเป็นการช่วยผ่อนภาระทางการเงินของบริษัทให้เบาลงได้ ดังนั้นในการคำนวณเบี้ยประกัน บริษัทจึงเพิ่มส่วนหนึ่งเพื่อเป็นเงินสำรองเพื่อเหตุฉุกเฉินไว้ บางบริษัทตั้งเงินสำรองเพื่อเหตุฉุกเฉินโดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้โดยเฉพาะ เช่น :-

๑. ความมรณะที่จะเกิดขึ้นสูงกว่าปกติ เนื่องมาจากสงครามหรือโรคระบาด

๒. ผลขาดทุนเนื่องมาจากการรับจำนอง

๓. บริษัทต้องจ่ายเงินผลประโยชน์เพื่อความทุพพลภาพเพิ่มขึ้น

๔. การลงทุนของบริษัทประสบผลขาดทุน

เงินสำรองที่บริษัทตั้งขึ้นเพื่อการดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของเงินส่วนเกินของบริษัท แม้ว่าเงินส่วนเกินที่บริษัทมิได้จำแนกไว้เพื่อเหตุฉุกเฉินใดโดยเฉพาะ ก็ทำหน้าที่เป็นเงินเพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉินได้เช่นเดียวกัน

น่าสังเกตว่า เงินปันผลที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้เอาประกัน โดยปกติมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนที่ผู้เอาประกันจ่ายเบี้ยประกันเกิน เพราะบริษัทต้องกันส่วนหนึ่งของเงินส่วน

เกินไว้เป็นเงินสำรองเพื่อเหตุฉุกเฉินดังกล่าว และเงินสำรองเพื่อเหตุฉุกเฉินนี้ต้องมีจำนวนเพิ่มขึ้น เมื่อเงินประกันชีวิตมีมากขึ้น

การเลือกใช้เงินปันผล (Dividend Options)

บริษัทจะจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้เอาประกันเมื่อสิ้นปีของกรมธรรม์ผู้เอาประกันอาจใช้เงินปันผลเพื่อประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดได้ ดังต่อไปนี้ :-

๑. ขอรับเงินสด
๒. เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของเบี้ยประกันในงวดต่อไป
๓. ฝากไว้กับบริษัทเพื่อหาดอกผล
๔. เพื่อใช้เป็นเบี้ยประกันซื้อกรมธรรม์ที่ชำระค่าครบ
๕. เพื่อซื้อกรมธรรม์แบบเติมเพิ่มเติม
๖. เพื่อใช้เป็นเบี้ยประกันอัตราคงที่ของกรมธรรม์ใหม่
๗. เพื่อซื้อกรมธรรม์ชั่วระยะเวลาอายุ ๑ ปี

ผู้เอาประกันอาจใช้สิทธิเหล่านี้เมื่อใดก็ได้เมื่อได้รับเงินปันผลจากบริษัท แต่ถ้าจะใช้เงินปันผลเป็นเบี้ยประกันเพื่อซื้อกรมธรรม์ที่ชำระค่าครบ โดยปกติบริษัทกำหนดให้ผู้เอาประกันแสดงคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้เสียก่อน

๑. ขอรับเงินสด

คือ ผู้เอาประกันรับเงินสดจากบริษัท ซึ่งส่วนมากผู้เอาประกันไม่นิยม แต่ชอบที่จะใช้เงินสดนี้เพื่อประโยชน์อย่างอื่น เช่น เพื่อหาความคุ้มครองจากการประกันชีวิตเพิ่มขึ้น

๒. เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของเบี้ยประกันในงวดต่อไป

คือ แทนที่ผู้เอาประกันจะรับเงินปันผลจากบริษัท แต่ให้บริษัทหักเงินเบี้ยประกันที่ผู้เอาประกันจะพึงชำระในงวดต่อไปจากเงินปันผลเสียล่วงหน้า

๓. ฝากไว้กับบริษัทเพื่อหาดอกผล

คือ ผู้เอาประกันมอบให้บริษัท นำเงินปันผลนั้นไปลงทุนเพื่อหาดอกผลต่อไป ในการนี้บริษัทจะสัญญาให้ดอกเบี้ยไว้แน่นอนกับผู้เอาประกัน อัตราดอกเบี้ยที่บริษัทจะพึง

จ่ายแก่ผู้เอาประกันจากเงินปันผลที่จะนำไปลงทุนโดยทั่วไปไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคำนวณเบี้ยประกัน และผู้เอาประกันมีสิทธิ :—

ก. ขอถอนเงินปันผลที่ฝากไว้คืนเมื่อใดก็ได้พร้อมทั้งดอกผลที่ได้

ข. ฝากต่อไปไว้กับบริษัทจนกระทั่งถึงแก่มรณะ เพื่อผู้รับประโยชน์จะได้รับทั้งเงินที่เอาประกันไว้และเงินปันผลสะสมทั้งดอกผลด้วย

ในกรณีเช่นนี้ ถ้าผู้เอาประกันขอเวนคืนกรมธรรม์ บริษัทจะจ่ายเงินปันผลที่สะสมไว้คืนด้วย หรือผู้เอาประกันจะนำเงินปันผลที่สะสมไว้พอเพียงแล้วมาซื้อกรมธรรม์เพิ่มขึ้นก็ได้

ค. สะสมไว้จนเมื่อ รวมกับเงิน สำรอง ประกันชีวิต มีจำนวน พอที่ จะซื้อกรมธรรม์ชำระค่าครบในยอดลด เพื่อผู้เอาประกันจะได้ไม่ต้องจ่ายเบี้ยประกันชีวิตต่อไป

๔. เพื่อใช้เป็นเบี้ยประกันซื้อกรมกรรม์ที่ชำระค่าครบ

ผู้เอาประกันอาจใช้เงินปันผลเพื่อชำระเบี้ยประกันที่ยังเหลืออยู่ให้หมด (ถ้าเงินปันผลมีพอ) หรือรวมกับมูลค่าเงินสดของกรมธรรม์เดิม เพื่อใช้เป็นเบี้ยประกันเดี่ยวสุทธิในการซื้อกรมธรรม์ชำระค่าครบในยอดลดลง เช่น

ก. ซื้อกรมธรรม์ค่าครบในยอดลด คือ ผู้เอาประกันใช้เงินปันผลที่ฝากไว้กับบริษัทรวมกับเงินสำรองที่มีเพื่อใช้เป็นเบี้ยประกันเดี่ยวสุทธิ ซื้อกรมธรรม์ใหม่ที่มีจำนวนเงินที่เอาประกันไว้ลดลงเพื่อผู้เอาประกันจะได้ไม่ต้องเสียเบี้ยประกันอีกต่อไป การกระทำเช่นนี้เท่ากับผู้เอาประกันขอเวนคืนกรมธรรม์ฉบับเดิม ดังนั้นเบี้ยประกันเดี่ยวสุทธิที่ใช้เพื่อซื้อกรมธรรม์ใหม่จึงเป็นเบี้ยประกันของอัตราใหม่ที่คำนวณจากอายุของผู้เอาประกันในวันที่ขอซื้อกรมธรรม์ใหม่

ข. ซื้อการประกันสะสมทรัพย์ คือ ผู้เอาประกันใช้เงินสำรองและเงินปันผลที่สะสมไว้เป็นเบี้ยประกันเดี่ยวสุทธิชำระแก่บริษัทเพื่อว่ากรมธรรม์แบบสะสมทรัพย์เดิมได้ชำระเบี้ยประกันเสร็จสิ้นแล้วโดยมีเงินประกันคงที่ แต่ระยะเวลาแห่งการประกันแบบสะสมทรัพย์ลดลงเพราะเงินเบี้ยประกันเดี่ยวสุทธิกับเงินปันผลมีจำนวนน้อยกว่าเบี้ยประกัน ที่ผู้เอาประกันจะพึงจ่ายในอนาคต

๕. **เพื่อซื้อกรมธรรม์แบบเดิมเพิ่มขึ้น**

คือผู้เอาประกันใช้เงินปันผลเสมือนหนึ่งเบี้ยประกันเดี่ยวสุทธิซื้อกรมธรรม์ที่มีเงื่อนไข ข้อบังคับและประเภทเดียวกับกรมธรรม์เดิม โดยจ่ายเบี้ยประกันตามอายุที่ขอซื้อกรมธรรม์เพิ่มนั้น จำนวนเงินที่เอาประกันในกรมธรรม์ใหม่มีจำนวนค่อนข้างสูงเพราะผู้เอาประกันไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

การใช้สิทธิเช่นนี้ย่อมให้ประโยชน์แก่ผู้เอาประกันที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ เพราะการซื้อกรมธรรม์เพิ่มขึ้นนี้ผู้เอาประกันไม่ต้องแสดงคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้

๖. **เพื่อใช้เป็นเบี้ยประกันอัตราคงที่ของกรมธรรม์ใหม่**

ผู้เอาประกันขอซื้อกรมธรรม์ใหม่โดยให้เบี้ยประกันมีจำนวนเท่ากับเงินปันผลที่คาดว่าจะได้จากบริษัทในปีต่อไป เพื่อผู้เอาประกันจะได้ใช้เงินปันผลที่จะได้รับในอนาคตเป็นเบี้ยประกันเพื่อความคุ้มครองใหม่ ข้อเสียคือ

ก. เงินปันผลที่บริษัทจะจ่ายให้ในอนาคต อาจมีน้อยกว่าเบี้ยประกันสำหรับกรมธรรม์ใหม่และ

ข. ผู้เอาประกันต้องเสียเบี้ยประกันรวม (Gross Premium) ตรงกันข้ามกับถ้าซื้อกรมธรรม์ชำระค่าครบซึ่งเสียเบี้ยประกันในอัตราสุทธิ

แต่ผู้เอาประกันที่เลือกใช้เงินปันผลเพื่อเป็นเบี้ยประกันในวิธีนี้จะได้รับความคุ้มครองเพิ่มขึ้นมากกว่าในกรณีที่ซื้อกรมธรรม์ชำระค่าครบ แต่ถ้าใช้สิทธินี้เมื่ออายุมากความได้เปรียบจะหมดไป เพราะค่าต้นทุนแห่งการประกันและค่าใช้จ่ายสูงขึ้น

๗. **เพื่อซื้อกรมธรรม์ชั่วระยะเวลา ๑ ปี**

ผู้เอาประกันใช้เงินปันผลที่ได้รับแต่ละปีซื้อกรมธรรม์ชั่วระยะเวลาที่มีอายุ ๑ ปี ผู้เอาประกันจะได้รับความคุ้มครองเพิ่มขึ้นมากกว่าวิธีอื่นใดดังกล่าวมาทั้งสิ้น ตราบเท่าที่อายุของผู้เอาประกันไม่เป็นเหตุให้ความได้เปรียบเสียไป บางบริษัทอาจกำหนดให้ผู้เอาประกันแสดงคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้ ก่อนที่จะรับประกันแบบชั่วระยะเวลา.